

Monumenten Commissie Tiel

verslag

- **zaaknummer**
Z21.000680
  - **aanvrager**
De heer J. Zeeberg
  - **bouwadres**
Echteldsedijk 0 -ong
  - **betreft**
Dijkversterking Stad Tiel
  - **vergaderdatum**
6 mei 2021
  - **datum advies**
10 mei 2021
-

Status	Rijksmonument
Welstandsniveau	Bijzonder
Gebied	Centrum en omstreken

Geachte heer Zeeberg,

Aanvraag

Voorliggend plan betreft de uitwerking van de dijkverzwaring in en rondom Tiel, conform het esthetisch programma van eisen dat opgesteld is door het bureau voor landschapsarchitectuur. In hoofdlijnen bestaat de waterkering uit groene keringen die aansluiten op de stadswal. Het plan is tijdens een eerder vooroverleg uitgebreid besproken voor wat betreft de locaties die een monument betreffen of raken.

Advies

Het plan zoals gepresenteerd is akkoord. Hoewel nog enkele gegevens ontbreken en deze pas in een later stadium bekend zullen worden, geeft de commissie een positief advies. Per onderwerp wordt in bijgaand definitief advies aangegeven welke informatie ter beoordeling nog voorgelegd moet worden. Dit zal als voorwaarde in de vergunning opgenomen moeten worden.

1. stadsmuur

Gekozen is voor een omkadering van het centrum, in aansluiting op de nog resterende oude stadsmuur (Tolhuiswal), bestaande uit een moderne stadsmuur met een groen talud in plaats van de huidige uitvoering in basalt. De al gemoderniseerde coupure wordt vervangen door een nieuwe gemetselde coupure met hergebruik van de aanwezige natuurstenen.

De keuze voor het maken van een nieuwe stadsmuur met een groen talud wordt ondersteund. De optie voor het verhogen van de bestaande constructie als alternatief voorstel, zou afbreuk doen aan de stadsmuur en het karakteristieke beeld van Tiel vanaf de Waal. Door de keuze voor een omkadering van het centrum en een aansluiting met de groene keringen wordt dit beeld juist verbeterd en versterkt en is daarmee van belang voor de monumentale en historische gebouwen langs deze wal en in harmonie met de oude, aangrenzende stadswal. Geadviseerd wordt om de aansluiting van de nieuwe muur op de oude stadsmuur iets te verleggen richting de Waal, zodat de afronding van de oude muur vrij komt te staan.

Voorwaarden

- Aanpassen van de locatie waar de nieuwe muur op de oude stadsmuur aansluit

- Bemonstering en definitieve detaillering van coupure, stadsmuur en de aansluiting van de nieuwe muur op de bestaande muur ter goedkeuring voorleggen.
- Bemonstering/kleur- en materialenstaat en detaillering van overige onderdelen die beeldbepalend zijn, waaronder de bestrating en de trappen, ter goedkeuring voorleggen.

2. Ravelijnmuur en oorlogsmonument

Op deze locatie is gekozen voor een demontabele kering. Tijdens het vorig overleg zou het basalt vervangen worden door een groen talud, maar na verdere berekeningen is dit waarschijnlijk niet nodig. Hoewel het groene talud positief had bijgedragen aan het hele concept van de dijkverzwaring rondom het stadscentrum, is iets wat niet wijzigt verder geen onderwerp van discussie. Eventuele aanpassingen rondom het oorlogsmonument vallen niet onder de verantwoordelijkheid van de dijkverzwaring. Ter inspiratie is door de architect een schetsvoorstel gemaakt. Dit zal opgepakt moeten worden door een andere partij.

3. Inundatiekanaal

Het plan voor de aanpassingen rondom het Inundatiekanaal is akkoord. Door het handhaven van de oude monding en het in zicht houden van de keerwanden blijft de leesbaarheid zoveel mogelijk intact. De duikermond aan de Waalzijde blijft in aangepaste vorm gehandhaafd en zal ook als informele uitkijkplek een rol krijgen. Het hoger gelegen uitkijkpunt zal ingericht worden met een zitgelegenheid en informatiebord. Dit uitkijkpunt is van belang voor de zichtbaarheid en herkenbaarheid van de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Geadviseerd wordt om de inrichting van het uitkijkpunt af te stemmen met al ontworpen toevoegingen langs de Waterlinie.

Voorwaarde

- Definitieve inrichting van uitkijkpunt ter goedkeuring voorleggen

4. Bellevue

Het fietspad voor Bellevue zal omgelegd worden achter het terras. Voor het terras wordt een permanent betonnen plateau opgenomen in de dijkverzwaring ter vervanging van de huidige constructie. De voorgestelde wijzigingen inzake het fietspad en het betonnen terras zijn akkoord. Het omleggen van de fietsroute zal een aanzienlijke verbetering zijn voor de toegankelijkheid van Bellevue en het terras.

Het maken van nieuwe hekwerken rondom het terras is vergunning plichtig, maar valt niet onder de verantwoordelijkheid van de dijkverzwaring. Geadviseerd wordt dit tijdig te communiceren met de eigenaar ivm de benodigde voorzieningen in het betonnen plateau. Voor het behoud van het uitzicht en het zicht op Bellevue wordt geadviseerd om een zo transparant mogelijke afscheiding te ontwerpen.

Namens de Monumentencommissie

A. Riehl.

